

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminecă.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:
Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.

Pentru România și străinătate:
Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.

Abonamentele se plătesc înainte.

Redacția și administrația:

Strada Stefaniei Nr. 13.

Un număr costă 20 bani.

INSERTIUNILE:

Un rând petiț sau spațiul său costă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului costă șirul de petiț 50 bani.

Prenumeratiunile și inseratele se primesc la administrație, strada Stefaniei Nr. 13.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscriptele nu se înapoiază.

Aflându-se administrația ziarului nostru într-o situație financiară de tot critică, rugăm pe onorații noștri abonemenți, să fie odată cont de apelurile noastre lansate deja de atâtea ori și să-și achite restanțele de abonament, cari se urcă în total la o sumă de peste 15.000 de coroane.

Noi din parti-ne am tost pînă acuma foarte indulgenți, putem deci pretinde ca și abonemenții noștri să aibă odată considerare față de administrația ziarului nostru, care se luptă cu greutate și neajunsuri importante.

Și frații noștri de peste hotare, cărora li s'au expedit apeluri separate încă nainte de crăciun, sînt cu insistență rugați, să-și achite abonamentele numaidecît.

Cernăuț, 1 April 1908.

Activitatea politică, dezvoltată de conducătorul partidului pseudo-democrat de, dl Aurel Onciul în ultimele două săptămîni, ni dă numai-decît cuvînt, să cercetăm, ori de avem de a face cu un smintit sau cu un răutăcios fără margini. Abia au trecut la mijloc cîteva zile dela momentul, cînd acest deputat se înfățișase înaintea conducătorilor partidului național, solicitînd sprijinul lor întru încheierea unei împăcări, moment pe care acești bărbați au promis a-l cumpeni serios și a nu-l pierde din vedere, și eată că la adresa fruntașilor din partidul național se face în acest scurt timp al treilea atac, menit să îngroape autoritatea și trecerea celor mai buni fi ai neamului nostru.

Încă nu s'a potolit viforul de indignare, ce a cuprins toate păturile noastre din cauza suspiciunii a mai mulți dintre membrii partidului nostru, de a fi comis fapte, ce constituie o rușine pentru neamul nostru, suspiciuni nerușinate, lățite prin jurnalele cele mai decăzute și murdare de cătră conducătorii partidului pseudo-democrat, existent numai în crierii a unor rîvnitori moralicește decăzuți cu totul, suspiciuni, cari în urmă s'au documentat ca cel mai infam atac la adresa membrilor partidului nostru, și eată, că același Onciul, care în toamna trecută în urma orațiunii

sale ținută în dieta țării în 8 Octomvre 1907 a devenit bărbat de cea mai tristă memorie, săvârșește un nou atac la adresa întregului nostru corp de funcționari, în prima linie a judecătorilor, învinuindu-i pre toți pașaliter de a fi oameni ticăloși și venali.

Și văzînd aceasta creatură catilinară, acest individ, ce prezintă răutatea intrupată, că atacurile sale din jurnalele din țară, sînt respinse cu energie și nu mai produc nici un efect pentru el real, ci că numai nevinovații redactori a acestor fițuice sînt trași cu asprime la răspundere, d-sa și-a ales acuma alt teren, unde scutit prin imunitatea, ce i-o oferă mandatul de deputat și fără teamă de o pedeapsă, vrea să zică din tufiș — ca cei mai lași mișei — iudreaptă săgețile sale pline de venin cătră corpul întreg al funcționarilor romîni, cari după cum se știe, cu o abatere disparentă de 3 indivizi rătăciți, sînt în totalitate aderenți ai partidului național.

În secțiunea bugetară, unde acest fiu rătăcit al neamului său a fost delegat de »Clubul romîn parlamentar«, își repește d-sa orațiunea sa, ținută în ședința dietei bucovinene la 8 Octomvre a. t., învinuînd el ca Romîn pre funcționarii romîni de cele mai uricioase crime, de venalitate, mituire și părătînire.

Cu o patimă, ce nu se poate descrie și cu o ură infernală a descris dl Onciul înaintea membrilor, în totalitate străini, ce constituie secțiunea bugetară parlamentară, referințele dela noi din țară cu colorile cele mai vii și murdare, neadmițînd măcar, că între funcționarii romîni ar exista poate excepțiuni, cari ar fi conștii de datoriile lor și și-ar face serviciul cu dreptate.

Ce impresie penibilă a produs aceasta orațiune, se poate conchide din faptul, că însiși mai mulți din acești membri și-au exprimat marea lor mirare, »că un Romîn învinuiește pre frații săi de astfel de fapte uricioase« și au declarat franc că »ei nu cred de loc cele auzite, avînd știre, că funcționarii romîni din Bucovina sînt la culmea chie-mării«.

Lucru nemaipomenit! Un frate să meargă în ura sa atît de departe, încît pre toți frații săi să-i învi-

nuească de fapte criminale, să-i dea nevinovați pe mîna judeului, să aducă jale nesfîrșită și lacrimi nenumărate în rîndurile mamelor și surorilor și copiilor acestor frați, să deie în urmă țara sa și neamul său și legea sa pînda străinilor! Poate să existe un astfel de frate? Și în infamia sa acest frate denunțiant să meargă așa de departe, încît pe de o parte, ca să te poată trada mai ușor, îți întinde mîna de împăcare, ear pe de altă parte te dă pierzării, e încă nemaipomenit. Și deci nici nu putem presupune, că acest bărbat, trimis în parlament prin votul țaranului romîn, trimis în secțiua bugetară prin votul clubului romîn parlamentar, care în ura-i nemărginită voiește din răsuputeri să deie neamul său pierzării, peata să fie o ființă creată de Dumnezeu, ci mai virtos trebuie să credem, că e o creațiune a infernului, trimisă nouă spre încercare și spre născocire de noi patimi și de noi nevoi.

Purtarea sa nu vroom să o evaluăm, căci numai amintirea acestui bărbat trebuie ori căruia romîn să-i stoarească lacrimi de durere; ea a fost evaluată pe deplin de întreaga Bucovină și cu durere am putut constata, că pe cît de mare e ura, ce o nutrește dl Onciul contra funcționarilor, de cari este convins, că-i sînt contrari politici, tot pe atît e de mare și disprețul, ce'l nutrește fiecare romîn față de d-sa.

Suspiciunile infame aplicate de domnul Onciul funcționarilor romîni, fiind în întregime clevetiri nerușinate, dictate de un caracter mizerabil și izvorite din o ură diavolească, nici nu ne încercăm ale combate.

Și la aceste ne simțim cu atît mai mult siliți, că persoanele, cari au fost scoase în relief de dl Onciul ca model de corupțiune, de mită, de parțialitate, sînt de facto model de judecători și de naționaliști.

Un Tudor Stefanelli, un Emil Isopescu, un Lazar Grigorovici, bărbați, ce se bucură de reputațiunea cea mai perfectă ca judecători, ca naționaliști, ca funcționari și ca cap de familie, bărbați, cari sînt cunoscuți în întreaga țară, că întru îndeplinirea îndătoririlor, ce li impune lor serviciul lor și neamul lor, nici de un milimetru nu s'au abătut dela calea cea adevărată, să-i servească d-lui Onciul de model de corupțiune!!! Teneate risum!

Ce sînt ceilalți funcționari, cari nu sînt așa de superiori ca acești trei bărbați, cît de corupți sînt acești d-le Onciul?

Cît de mult te compătîmim d-le Onciul, că în orbia-ți nemărginită, izvorită din deprinderea-ți, de a te simți ca ființă de intelectualitate superioară, te-ai făcut de risul lumii și ai devenit individul cel mai disprețuit în țară; dar nici că se putea altfel. Numai disprețul general a putut să-ți fie respłata faptelor criminale comise față de națiunea d-tale. și dacă crezi d-le Onciul, că bărbații murdăriți de d-ta cu noroiu, s'au simțit vătămați, te înșeli; numai un ris batjocuritor și o mișcare de dispreț au produs clevetirile d-tale la ei și la națiunea întreagă.

Regretăm acest puș al d-tale, căci dispozițiunea pentru o împăcare, ce domnea în rîndurile fruntașilor noștri, cu mîna-ți nenorocită și cu gura-ți nespălată ai făcut'o să se micșoreze la un minimum; și pentru această faptă criminală însiși partizanii d-tale te vor judeca și condamna la acelaș dispreț, de care te bucuri în rîndurile noastre.

Responsul ce l'a primit dl Onciul la orațiunea sa din partea excelenței sale, a d-lui ministru de justiție Klein și a d-lui deputat Nicolai Wassilco, pe care, d-sale, îi place a'l prezenta ca cel mai mare dușman al poporului nostru servește ca cel mai potrivit document, că d-sa a fost condus numai de patima cea mai oarbă, căci eată ce-i răspunde domnul Nicolai Wassilco:

»Dupre cum a spus'o dl Onciul, d-sa a primit informațiunile induse relativ la judecătorii din campania electorală.

Informațiunile agitatorilor din această campanie merită acelaș crezămînt, ca și consecvențele trase de dl Onciul în iritațiunea luptei electorale. Dacă ministrul Steinbach s'a pronunțat în defavorul judecătorilor noștri, a putut'o face numai pe baza unor acte; el este însă mai puțin competent, ca prezidentul Wessely, care prin decurs de 6 ani a fost judecător în Bucovina. Din corpul judecătorilor noștri au eșit judecători superiori excelenți, ca prezidenții Schenk, Simonowicz și Wessely, cons. aulice Uhle, Rakwicz, Cosovici și Grabscheid; și deput. Tomașciuc a estit din acest corp. Atacurile d-lui Onciul au fost în-

dreptate îndeosebi contra judecătorilor români. Aceste atacuri au fost respinse de deput. Hormuzachi și Simionovici deja în dieta bucovineană. Trebuie aici să constatăm, că dintre cei atacați cons. sup. Stefanelli și cons. Isopescul sînt bărbați de calitate excelente.

... Dorința d-lui Onciul de a înscena cu ajutorul amicilor organelor nebucovinene o goană contra judecătorilor indigeni după modelul cu afacerea Trezniecki, deplin convins fiind de consimțămîntul tuturor colegilor mei fără privire la partid, o resping ca nebazată, deoarece ea este în stare să jig-nească onoarea justiției și a țării întregi.

Și excelența Sa ministrul Klein ia în orașuna sa în scut justiția din Bucovina, bázîndu-se pe cele aduse de dl Wassilko.

»Expunerile d-lui Onciul fac asupra mea impresia, că ar fi cu totul subiective, căci, dacă și unii judecători au luat parte activă în politică, ei au făcut-o în urma dreptului, ce li compete.

Față de atacurile d-lui Onciul atît de vehemente s'au văzut siliși străini să ne ieie în scut și să respingă învinuirile aduse de d-sa ca învinuiri nebazate.

Atunci cine a documentat, că are mai multă tragere de inimă pentru patria sa, dl Onciul sau acești 2 bărbați? Judece acum lumea, cine ni este dușman! (Vom reveni.)

In atențiunea Excelenței Sale a Mareșalului țării bar. G. Vasilco!

Excelența Voastră!

De nenumărate ori ni-am permis a atrage atențiunea Excelenței Voastre asupra unor abuzuri, ce se comit, profitîndu-se de absența Excelenței Voastre din capitală, fără știrea Excelenței Voastre.

Îndeosebi ni-am permis a scoate în relief activitatea consilierului țării Anton Zacher sen., care cu toate, că din averea țării și a bietului nostru popor ridică lefi de consilieri aulici și trăește în abundență ca și un rege, care chiar în grădina palatului țării își întocmește locuri pentru joc și desfătare, nu încetează a ne îndușmăni pre noi, neamul românesc, în modul cel mai fără inimă.

Am scos în relief în nenumărate rînduri probe despre sentimentele sale dușmănoase față de toți funcționarii de naționalitate română, aplicați în serviciul țării, și despre nepotismul și protecțiunea, ce o exercitează acest domn la ocuparea de posturi, devenite în acest serviu, vacante.

Am documentat că prin șiretenia sa nemărginită d-sa știe să împună voința sa tuturor membrilor din comitetul țării, se'nțelege numai în detrimentul neamului nostru, adevîrînd, că epitetonul de »pașa« ce i l'am atribuit a fost și este bazat.

Toate aceste le-am făcut numai spre a-i arăta că țara întreagă îi controlează faptele și deci spre a-l determina, ca să părăsească ostilitățile față de națiunea românească și

să inaugureze față de neamul nostru și față de interesele sale altă atitudine. Știrile primite de curînd ni dovedesc însă, că d-sa, cuprîns de o ură neîmpăcată față de tot ce este românesc, nu voește să iea cont de postulatele noastre, ci mai vîrtos tînde de a face de neamul nostru numai rîs.

Ca să-și poată bale joc de noi, ca recompensă pentru că am adus cîteva isprăvi în vileag, d-sa a decis — și dupre faptele sale de pînă acuma trebuie să presupunem, că el va ști să facă voința sa, fact îndeplînit — să ocupe posturile de canceliști devenite vacante la spitalul de alienați de aici și la spitalele districtuale din Rădăuț, Suceavă și Cîmpulung cu fînțe de ale sale, dar străine de neamul și de legea noastră.

Excelența Voastră! Avem destul cu medicii străini, necunosători de limba noastră românească. Fie-ni dat, că măcar personalul din birourile de administrație ale acestor spitale să fie ocupate cu funcționari de limba și legea noastră!

Nu avem lipsă că aceste posturi să fie ocupate cu indivizi, inventați de Măria Sa, pașa Zacher. Nu este de lipsă să fie importat un Zenta din Bosnia, să fie împrumutat un Pihuleac dela perceptorie, un Koczynski din Galiția și fiul unui funcționar străin de monarchie pentru aceste posturi.

Ear dacă ei au fost și sînt deja designați pentru aceste posturi, — de ce-și bate joc Măria Sa de noi, eseriînd concursuri iluzorice? De ce nu respectează d-sa postulatele noastre, ca posturile din districte curat românești să fie ocupate numai prin români și mai ales, cînd avem candidați români evalificați? I-a plesnit Măriei Sale prin mînte să aplice un Român în un district rutean?

Excelența Voastră! Vă implorăm să puneți odată capăt acestui nepotism și protecționism esercitat prin romanofagul pașa Zacher, dacă nu vroîți să pierdem răbdarea și să solicităm sprijinul poporului, care sigur, că nu se va molcomi, pînă nu va cădea acest Zacher jertfă și tremis de unde a venit, la — Galiția.

Excelența Voastră! Faceți dreptate, dacă vroîți să fiți judecat cu dreptate și lîmitați influența acestui pașa, nouă atît de dușman!

Primul institut cultural din țară.

»Societatea pentru cultura și literatura română din Bucovina« și-a convocat pentru ziua de Duminică 5 April a. c. oarele 3 p. m. membrii săi ordinari la o adunare generală extraordinară, în care au să se modifice statutele și are să se întregască comitetul.

Pentru fiecare Român cu sentimente curate, prosperarea institutelor noastre, fie ele culturale sau economice sau de ori ce alt gen, e

de deosebit interes. Cu atît mai mare trebuie să fie interesul nostru pentru prosperarea acestui institut, care pentru noi Romînii bucovineni e cel mai valoros institut, una în urma scopului ce'l urmărește, alta în urma fondurilor, cari îi sînt încredințate de mecenații romîni spre administrare și în urma vechimei sale, fiind el cel mai vechiu institut din țară.

În mai multe rînduri ne-am ocupat cu necesitatea, ce există de a pune acest institut pe bază mai largă și ai reorganiza conducerea. La aceasta ne-am văzut siliși în urma scăderilor, ce prezintă statutele sale.

Cu toate, că deja de mult s'a simțit necesitatea pentru o reorganizarea radicală, aceasta necesitate nu s'a vădit nici cînd atît de intensiv, ca în zilele din urmă, de cînd s'a făcut încercarea ca curentele politice existente la noi în țară să fie băgate și în acest institut. Și ce însemnează bîgarea politice în astfel de institute, își poate închipui fiecare. Astă earuă, cînd ne-am luat libertatea a critica proiectele pentru reorganizarea comitetului societății amintite, proiect de care eram convinși, că are un fond politic, am stîrnit un vîfor de proteste, în care au fost implicați chiar și unii bărbați, cari sînt chemați să ni servească ca model în orice privință.

În zilele din urmă s'a adevărit presupunerea noastră, că unele cercuri, cari pînă acuma n'au arătat nici un interes pentru acest institut, deodată au simțit necesitatea de a se interesa deosebit de intensiv pentru el și anumea din cauza, ca să poată lua influență asupra agendelor sale. Motivele, de cari au fost conduse aceste cercuri, au asemenea un fond politic și chiar prin rostul unui agent, care poate singur are lipsă de cultură, se face agitație pentru cîștigarea de noi membri în anumite pături. Scopul este destul de transparent.

Noi însă vom cerca să'l ferim pe acest institut de vîforile politice.

Apelăm deci la toți membrii actuali să se înfășoșeze în număr complet la adunarea de Duminică, ca să putem contribui la reorganizarea atît de nesară a »soc. p. c. ș. l. r. d. B.« Prezidiul acestei societăți îl avertizăm, să nu se lase influențat de curentul ce-a pornit.

Apel.

În primele zile după Paștile ort. or. va face studențimea universitară romînă o excursie la Iași. Cu aceasta ocaziune se vor ținea conferințe, se vor face excursii prin oraș și împrejurime și se va aranja o expoziție de lucruri de artă veche românească. În vederea acestei excursiuni se fac mari pregătiri, cari dau garanța unei reușite frumoase.

Învităm din toată inima pe această cale, să participe întreaga studențime univ. romînă, preoți, învățători și alții, căci va fi un moment înălțător de suflete, că avem prilej să cunoaștem de aproape și sub conducerea unor oameni cu cunoștință de cauză ca dl prof. Iorga, care a făgăduit, că va veni anume pentru aceasta la Iași, monumen-

tele vechi și lucruri de artă din trecutul nostru. Credem, că ideea noastră va fi primită cu entuziasm de toți aceia, cari sînt cu tragere de inimă față de orice întreprindere frumoasă a tineretului universitar romîn, cu atît mai mult, cu cît această întreprindere purcede din inițiativa întregii studențimi romîne fără de oareșcare deosebire. Momentul să fie întrebuintat după însemnătatea ce-o are, căci numai prin grai viu pe oamenii noștri cei mari.

Plecarea din Ițcani, unde ne vom întîlni cu toții, va fi Joi în 30 Aprilie st. n. la oarele 9-56 a. m. (timpul trenului) și întoarcerea din Iași Simbătă 6 p. m. Pe căile ferate romîne vom avea reducere de cel puțin jumătate de preț. De gazde și celelalte lucruri se va îngriji în Iași. Pentru participanții, cari se vor anunța la vreme, se va face un pașaport colectiv. Cei ce vroiesc să participe (precum și studenții romîni), să se anunțe pînă cel tirziu la 15 Aprilie st. n. la dl Vasile Lițu, stud. fil. piața Ferdinand Nr. 16, Cernăuț, și să se îngrijască pentru întreaga excursie cu 30 cor.

Arsenie Fărtăș, stud. teol.

(»Acad. ort.«), Cornel Vlad, stud. iur. (»Bucovina«), Vasile Greciuc, student fil. (»Junimea«), Vasile Lițu, student filozof (»Dacia«).

Șezătoarea „Junimei“.

Societatea academică »Junimea« a început cu ziua de 29 Mart a. c. șezătoarele sale literare, cari erau cu atita dor așteptate de inteligența romînă din Cernăuț. Președintele societății dl C. Cornean, deschizînd șezătoarea, a sălutat oaspeții și a schițat programul ciclului de șezători, cari se vor ținea în decursul postului mare. Așteptarea publicului a curmat-o corul »Junimii« condus de domnul Aurel Morar, prin executarea »Imnului Junimii«. După acest cîntec a urmat conferința domnișoarei Vica Țurcan despre poetul Anghel. Domnișoarei Vica Țurcan i-a succes, prin expunerile sale temeinice și prin recităriile dese, să ne deie o iconă foarte clară despre talentul poetului florilor, care ca și »maghiranii« trăește nebagat în samă cu toate, că în posesiile sale este strîns tot parfumul și toată gingașia florilor, pe care le-a cîntat. Aplausele furtunoase, cari au urmat la finea conferinței au încoronat munca d-soarei Vica. A declamat după conferință de tot frumos cunoscutul poet I. Broșu »Carol IX și regina Ostrogotă« de G. Coșbuc. Dl prof. A. Litviniuc, cunoscut în Bucovina ca solist bun, a delectat oaspeții cu doue cîntece. Adînc a frapat pe cei prezenți cvartetul compus din domni: Aurel Morar, din flaută, Haralamp Popescu, din vioară, M. Totoiescu, din Cello și domnișoara Țurcan, din clavier, care a cîntat din Schubert »das Zigeunerlied«. Cu cîntecul corului »Junimii« „în Crîng“ de Weber s'a încheiat șezătoarea. Oaspeții, cari au onorat societatea cu prezența lor au trăit vr'o cîteva clipe cu sufletul în lumile frumoase ale artei departe de greul patimilor zilnice.

Răspîndiți
„Apărarea Națională“.

Știri locale și din lume.

Concertul Vasiliu. Amintim cu plăcere cititorilor noștri și tuturor acelor ce iubesc arta frumosului cînt, că astăzi seara în 20 Marte (2 April) la oarele 8 și jum., va fi în sala »Armoniei« concertul renumitului tenor liric dl Gh. S. Vasiliu, unul din cei mai cunoscuți artiști din capitala regatului român. La acest concert va executa pe pian și d-na Eufrosina Vorobchievici, destinată noastră pianistă, două din operele celor bre ale măștrilor Mendelssohn și Wieniawski. Rugăm dar ca fiecare să se grăbească a-și reține bilete dela »Prvălia românească« din palatul național pentru această festivitate artistică.

Caz de moarte. În St. Ilie a repăusat în 31 Marte a. c., în urma unui morț greu, d-na Elisaveta Cojocariu, în etate de 24 ani. În urma defuncției plinge soțul ei neconzolat și o copilă de vr'o cîteva săptămîni. Fie-i țarina ușoară!

De ale poștei. Incepînd cu 1 April a. c. intră în vigoare schimbarea oarelor de serviu la casa direcțiunii poștelor în următorul mod: În zilele de săptămîină va dura serviciul dimineața dela oarele 8 pînă 1 și după masă dela 4—6. Pînă acuma dura serviciul dela 8—12 și dela 3—6 oare.

Pentru înființarea stipendiului „Impăratul Francisc Iosif“. spre ajutorarea elevilor sermani, care se va activa în Cimpulung la gimnaziul de stat, au mai binevoit a dăru: Comuna Sadova, din suma votată de 1000 cor., 500 coroane, asociațiunea pentru păduri din Vama 300 cor., comuna Pojorita 200 coroane, S. Sa păr. Victor Turcan din Dornă-Candreni 10 cor., Asociațiunea pentru păduri din Pojorita 100 cor., asociațiunea pentru păduri din Negriștea 100 cor., suma strînsă de mai înainte 7730 cor. Suma totală 8940 cor.

„Armonia“ Luni în 6 Aprilie st. n. se va reprezenta în »Dom polski«, strada domnească Nr. 40) »O noapte furtunoasă« comedie în două acte de I. L. Caragiale. Persoanele: Jupîn Dumitrache înimă-rea, chereștiu, căpitan în garda civică. Nae Ipingescu, ipistat, amic politic al căpitanului. Chiriac, teğhetar, om de încredere al lui Dumitrache, sergent în garda civică. Spiridon, băiat de procopeală în casa lui Titircă. Rică Venturiano, arhivar la o judecătorie de ocol, student în drept și publicist. Veta, soarta lui Jupîn Dumitrache. Zifa, sora ei. Acțiunea se petrece în București la Dumitrache. Prețurile de intrare, între cari se cuprind și impozitul pe bilete sînt următoarele: Loja 12 cor.; un loc în primele 3 rânduri 3 cor.; Un loc în proximele 3 rânduri 2 cor. 20 bani; Un loc în ultimele 6 rânduri 1 cor. 80 bani; Intrarea pentru studenți 70 bani Bilete se vînd în librăria H. Pardini (T. și H. Engel) și sara la casă. Inceputul preciz la 8 oare seara. În pauze va concerta muzica militară a reg. de infant. Nr. 41.

Romîni din Molodia, în zelul lor de a pune stavilă năvălirilor străine, s'au pus de gînd a zidi o casă națională. Din incidentul acesta, s'au întrunit în 14 Marte 1908 mai mulți gospodari și inteligența locală alegîndu-și un comitet pentru îndrumarea zidirii susnumitului locaș. În comitet au fost aleși: ca președinte păr. Dimitrie Maschievici, ca vicepreședinte superiorul Grigori Aurite, secretar inv. S. Vavric, casar învăț. D. Maga, econom gospodariul Constantin Morariu, ear' în juriul de arbitriu preș. păr. I. Ianovici, gospodarii Ilie Fialcoschi, Toader Bordeian, Stefan a I. Serafincean, Mihail Fialcoschi, și ca controlor păr. I. Vorobchievici.

»Junimea«. A doua șezătoare literară a »Junimii« se va ținea Duminică în 5 Aprilie st. n. preciz la 4 oare p. m. în sala »Armoniei«. Se va ceti o temă despre L. Caragiale.

Din Suceavă. În Suceavă s'a întimplat zilele trecute o tragedie, care a impresionat tot orașul. Doamna Amalia Zabacinski, avînd o fiică, ce suferea de alienație mintală, pecind servitoarea a

adus cafeaua de dimineață pentru ea și fiica ei, aceasta din urmă neobservată de nimene, a turnat niște otravă în păhărele. Doamna Zabacinski neștiind neamică, a băut cafeaua împreună cu fiica sa, și după cîteva minute, ambele nenorocite, după groznice dureri au încetat din viață. Ambele au fost îngropate în un mormînt.

Fruntași naționaliști în temnița de stat. Cetim în »Gaz. Trans.« Partidul naționalității a stabilit lista membrilor partidului, cari se află sau vor intra în curînd în închisori, condamnați fiind pentru »agitații«. E vorba în special de Slovaci și Romîni. În închisoarea din Vacz se află următorii Slovaci: deputatul Ferdinand Juriga condamnat la 2 ani, ziaristul slovac Dušan Porubski, condamnat la 1 an, Martin Albini la un an, Ilius Pesnyavi la 6 luni. În închisoarea din Seghedin se află preotul slovac Andrius Hlinca condamnat la doi ani, D-rul Lorenz Srobar la un an și jumătate, contabilul Iulius Schlachta la un an, Iosif Tomik la 6 luni și Ioan Ianovici la 4 luni. Dintre Romîni se află actualminte în închisoare numai Ion Mibutio condamnat la 6 luni. La 1 Aprilie urmează însă să-și înceapă pedeapsa la Seghedin: Aurel Domșa, redactor al ziarului »Unirea«, condamnat la 8 luni, Dumitru Jova și Vincențiu Voicu, redactorii ai »Tribunii«, condamnați la cite 4 luni și George Stoica, redactor al ziarului »Lnpta«, condamnat de curînd decătră curtea cu jurați din Budapesta, la un an și jumătate.

Frumoasă ilustrație a libertății de presă.

Explozie de vas. O catastrofă iminentă a fost înlăturată în portul Varna. Ea ar fi costat viața copiilor prințului, dacă s'ar fi întimplat în cursul mersului vasului pe mare. Explozia s'a produs pe vasul »Ciaica«, tocmai în momentul, cînd copiii prințului erau să se imbarce pentru oxinograd. Prințul moștenitor, Boris, a făcut observații mecanicului, de ce nu a inspectat mașina înainte de ridicarea presiunii.

Mișcările bandelor grecești. Odată cu primăvara, și activitatea bandelor grecești începe să crească. În Costura se găsesc actualminte bande, a căror număr de cetăși trece peste 200. În Nestrar, a fost semnalată o altă bandă grecească de peste 150 de bandiți. Ele au trimis scrisori de amenințare satelor învecinate, punîndu-le în vedere că vor fi incendiate, dacă nu vor trece pe partea patriarchiei Inceputul l'au făcut, cu arderea satului Cinca.

Invitare

la adunarea generală ordinară a însoțirii de păstrare și credit pentru Cernăuț și împrejurime, i. r. c. g. n., care va afla loc Duminică în 12 April 1908 la 2 oare după amiază-zi în sala »Armoniei« din palatul național.

Ordinea zilei:

1. Raportul directorului despre starea însoțirii și despre activitatea direcțiunii.
2. Propunerea consiliului de controlă relativ la raportul gestiunii, la încheierea conturilor și bilanțul pentru anul 1907, la absolutoriul direcțiunii, al visternicului și al consiliului de controlă, la dispăgubirea visternicului și la întrebuintarea profitului.
3. Fixarea stării părțășilor și a depunerilor spre păstrare.
4. Alegerea direcțiunii și a consiliului de controlă.

Incheierea conturilor precum și raportul asupra acestora, compus de consiliul de controlă, dimpreună cu propunerile, stau în localul însoțirii la dispozițiunea membrilor spre a lua privire în ele.

Cernăuț, în 29 Marte 1908.

Adrian Bocca,
vicedirector.

Fraților!

!!Nu uitați de internate!!

Invitare

la adunarea generală ordinară a însoțirii de păstrare și credit pentru Broscăuții-vechi, i. r. c. g. n., care va afla loc Simbătă în 4 Aprilie st. n. a. c. la 2 oare p. m. în localitățile însoțirii din loc.

Ordinea zilei:

1. Raportul directorului despre starea însoțirii în decursul anului 1907.
2. Propunerea consiliului de control, relativ la raportul gestiunii, la încheierea conturilor și la bilanțul pentru anul 1907 la absolutoriul direcțiunii, al consiliului de control și a visternicului, la dispăgubirea visternicului și la întrebuintarea profitului.
3. Eliminarea adunării generale de toamnă.
4. Alegerea visternicului.
5. Regularea procentului însoțirii pro anul 1908.

Incheierea conturilor precum și raportul asupra acestuia compus de consiliul de consiliul de control dimpreună cu propunerile, stau în localul însoțirii la dispoziția membrilor, spre a lua privire în ele.

Neîntrunindu-se numărul recerut de membri la timpul sus amintit, se va ține adunarea o oară mai tirziu fără considerare la numărul membrilor.

Direcțiunea.

Avis!

Societatea »Arhiducesa Maria Valeria« pentru sprijinirea elevilor lipsiți de mijloace și demni de sprijin pe lingă liceul III al statului în Cernăuț, va ține

I adunare generală

(constituantă) Duminică în 5 Aprilie a. c., la oarele 11 a. m. în sala de conferință (localitățile liceului III al statului) și invită membrii și binevoitorii săi, de a participa la adunarea aceasta.

Direcțiunea liceului III al statului:

Teodor Bujor,
director.

Știre ultimă.

Ca răspuns la orațiunea, care a ținut-o dl Aurel Onciul în secțiunea bugetară, ia cuvîntul excelența Sa ministrul de justiție Dr. Klein și dep. N. Wasilko combatîndu-l într'un mod de tot convingător.

„În desbaterea asupra justiției din secțiia bugetară aprobă deputatul Wasilko dorința întrunirii judecătorilor austriaci și se întrepune pentru neatîrnarea stării judecătorești. D-Sa crede, că conflictul german-neh asupra unei praxe foarte recente în judecătoriile din Bohemia se poate, fără a ataca neatîrnarea judecătorească, rezolva prin o lege a limbilor clară, nu neînțeleasă. O atare lege ar trebui să fie valabilă pentru toate țările supuse coroanei în cari trăiesc diferite popoare întreolaltă.

Oratoriul se întrepune pentru o reformă serioasă inevitabilă a dreptului penal, revizuirea codicului civil precum și pentru crearea unei legi polițienesti.

Oratorul cere, ca ministrul de justiție să ia dispozițiunile necesare, prin cari acele judecătorești, cari sînt influențate de procuror, ce stă în serviciul administrației politice, să fie luate în scut spre a pute împiedeca procese tendențioase ca procesul studenților ruteni, procesul Trilovschi și al țărănilor puși în grevă. Tre-cînd la reflexiunile deputatului din

Gura-Humorului zice, că acesta și-a cîștigat cunoștințele relativ la justiția din Bucovina din campania electorală. Informațiunile primite dela agitatorii din aceasta campanie sînt tot atît de veritabile ca și consecvențele trase de dl Onciul în iritațiunea campaniei electorale.

Dacă ministerul Steinbach s'a pronunțat în defavorul justiției bucovinene, el a făcut-o pe baza unor acte; dar el e mai puțin competent decît prezidentul Wessely, care a fost aplicat prin 6 ani în Bucovina. Din corpul judecătorilor au eșit judecătorești superiori excelenți, precum prezidenții superiori Schenk, Simonowicz și Wessely, cons. aulic Uhle, Rakwicz, Cosovici și Grabscheid; și deputatul Tomașciuc a eșit din acest corp. Atacurile au fost întocmite decătră dl Onciul în contra judecătorilor romîni. Aceste atacuri au fost respinse decătră deputații Hormuzachi și Simionovici în dieta bucovinenească.

Trebuie să scot în relief, că dintre judecătorii atacați consilierul superior Stefanelli și consilierul Iosipescu sînt bărbați cu calități excelente de caracter. Judecătorești jidovi dau un material de tot bun, deoarece la primirea lor se purcede mai riguros decît la primirea creștinilor, dovadă calificațiunea ce-o primesc aceștia. Cunoștința limbilor țării este de neapărată lipsă pentru judecătoriile bucovinene precum și înmulțirea funcționarilor de cancelarie și înmulțirea preturilor. Promulgarea legii pentru rectificarea tablei o pretinde oratorul imperios asemenea ca și crearea unui tribunal în Vijița și a unui tribunal superior în Cernăuț.

Vorbînd apoi despre pretensiunile oficianților de cancelarie, a practicanților și a ascultanților și citînd niște rezoluțiuni și citînd niște rezoluțiuni sînt expresia Bucovinei pe terenul justiției.

»Dorința dep. Onciul de a inscena »contra justiției din Bucovina prin »mijlocirea amicilor organelor nebu-covinene o goană după modelul »afacerii Tzczinecki, convins fiind de »conștelegerea tuturor colegilor mei »din orișicare partid, o resping ca »nebazată, deoarece aceasta poate să »jignească onoarea justiției din Bucovina și a țării întregi.

Excelența Sa ministrul Klein, care vorbește după dep. N. Wasiko se îndreaptă contra expunerilor deputatului Onciul și bîzîndu-se pe expunerile lui Wasilko ia în scut justiția din Bucovina. Expunerile lui Onciul fac asupra sa impresia, că ar fi de tot subiective. Este posibil, ca să existe judecătorești, cari au luat parte activă în politică; acesta este însă dreptul lor garantat. Ce se atinge însă de pretenziunile deputatului Wasilko, Exc. Sa promite, că le va lua în considerare și mai ales nu va pierde din vedere crearea unui tribunal superior, care să țină cont de pretenziunile limbiste și etnografice.

AVIS.

Aducem la cunoștință că »Foiletoanele« lui Mihai Teliman, edate de soc. »Junimea« se pot procura dela această soc. cu prețul redus de 1 cor. 50 bani.

»Junimea«.

Referinți favorabile de câștig pentru familii de lucrători de câmp în Germania.

„Biroul german pentru lucrători de câmp“ în Berlin caută pentru întreaga împărăție germană familii germane de lucrători de ori și ce exploatare pe moșii cavalești și domenii. Familiile se pot obliga la lucru și pe mai mulți ani și referințele de simbrie respective de câștig sunt foarte bune. Fiecare familie capătă locuință gratuită, care constă din o odaie, o cămară, o bucătărie și grajduri, precum și o încăpere comodă pentru încălzire. Pentru aceasta capătă ca darușag dela conducerea moșiei trei paturi cu șese lăcercere, un dulap, o bancă, două scaune, două mese și accreturi de spălat, mîncat și copt pentru patru persoane. Numai pentru lucruri eventuale de mînă are să grijască familia singură. Pentru un lucru de douăsprezece oare pe zi se plătește pentru un an în bani gata următoarele: Unui bărbat 120 mărci, în rate lunare cîte 10 mărci pe lună (douăsprezece coroane) și la finea anului un premiu de 24 coroane. Mai departe un centnar de grîu, 12 centnare de săcară, 4 centnare de orz, 2 centnare de mazere, 2 centnare de ovăs, 80 centnare de barabule și încălzire en totul gratuită. Pe lingă aceasta circa 8 prăjini de pămînt, un strat arat pentru curechiu și o bucată de grădină lingă casă. Trăsurile necesare pentru gospodărie se capătă dela conducerea moșiei. O femeie capătă ca simbrie zilnică iarna 50, vara 60 și pe timpul recoltei (șese săptămâni) 75 bani. Pe lingă aceste mai capată o femeie o coroană 80 bani

pentru mulsul vacilor. De se întimplă, că un bărbat se întrebuințează mai mult timp ca servitor de cai sau la ingrășat vite atunci capătă el un honorar deosebit de 36 coroane bani gata și 5 centnari de săcară. Mai departe ii este permis unei familii să fie o vacă gratuit. In caz, că nu se întimplă aceasta, atunci capătă dela conducerea moșiei două capre bune de lapte și două litre și jumătate de lapte zilnic. Fiecare familie capătă afară de aceste gratuit doi mascuri cîte de 10 săptămîni spre creștere, cari abia după 8 luni se pot tăia sau vinde. Creșterea de gobăi e tot gratuită. Dacă sunt într'o familie băieți de 15 ani atunci aceștia pot fi întrebuințați ca băieți de curte. Întăul băiat de curte capătă afară de simbria obicinuită de 50, 60 și 75 de bani 10 centnare de săcară și 15 de barabule precum și o remunerație de 15 mărci. Al doilea sau alți băieți de curte capătă pe lingă plata zilnică de 60 bani (iarna), 70 bani (vara) și 85 bani (pe timpul recoltei), 14 centnari săcară, 20 de barabule și 15 mărci premiu. Familii germane, cari nu pot exista din cauze feliurite în patria lor ar face bine să plece la Germania la lucru. In vre-o cițiva ani pot să-și cîștige sume frumoase de bani și întorcindu-se acasă vor putea restaura cu succes gospodăria părăsită. Pentru țaran este în Germania totdeauna mai bine decît în America și România. Anunțuri dela familii țărănești germane, cari reflectează la un lucru de agricultură în Germania le primește și le dă deslușiri

mijlocitorul general pentru Bucovina și Galiția ostică:

Hermann B. Langberg, Cernăuți, strada principală Nr. 37

mijlocitor de lucrători concesionat de înaltul i. r. guvern.

Prăvălia B. Baltinester iun., Cernăuț

Fondată la 1873

Strada Enzenberg Nr. 3.

Telefon Nr. 301

Unicul depou de păpucării F. L. Popper, Chrudim; Anton Capek, Viena; de pălării I. Henric Ita, Viena; Iosif Pichler și fii, Graz; pentru argintării de Alpakka și China: W. Sachmann & Co., Viena.

Aduce respectuos la cunoștință sosirea celor mai noi articoli pentru primăvară:

Pălării pentru domni, băieți și copii. **Cravate** după moda engleză și vieneză. **Mănuși** fabricatele cele mai solide. **Umbrele** Eutocas și pentru ploaie garantate pe un an. **Bastoane**. **Articole pentru călătorie**. **Tășcuțe de mînă** și gemandane. **Cergi, oglinzi, perii, pepteni** parfumuri și soponuri. **Confecțiuni pentru copii** de o eleganță rară, **Straite, jachete și mântăluțe** etc. **Papuci și**

galoși după fabricatele cele mai solide pentru domni, dame și copii. **Albituri** pentru domni și băieți din zephir curat englezesc și din pique alb. **Gulere, manșete și batiste** etc. **Colțuni** pentru dame și copii, **ciorapi** pentru domni și băieți. **Confecțiuni pentru domni**: Gulere pentru vreme ploioasă, raglans și gilete de moda.

Cele mai fine parfumuri franzuzești și englezești. Perii de cap, straine și dinți.

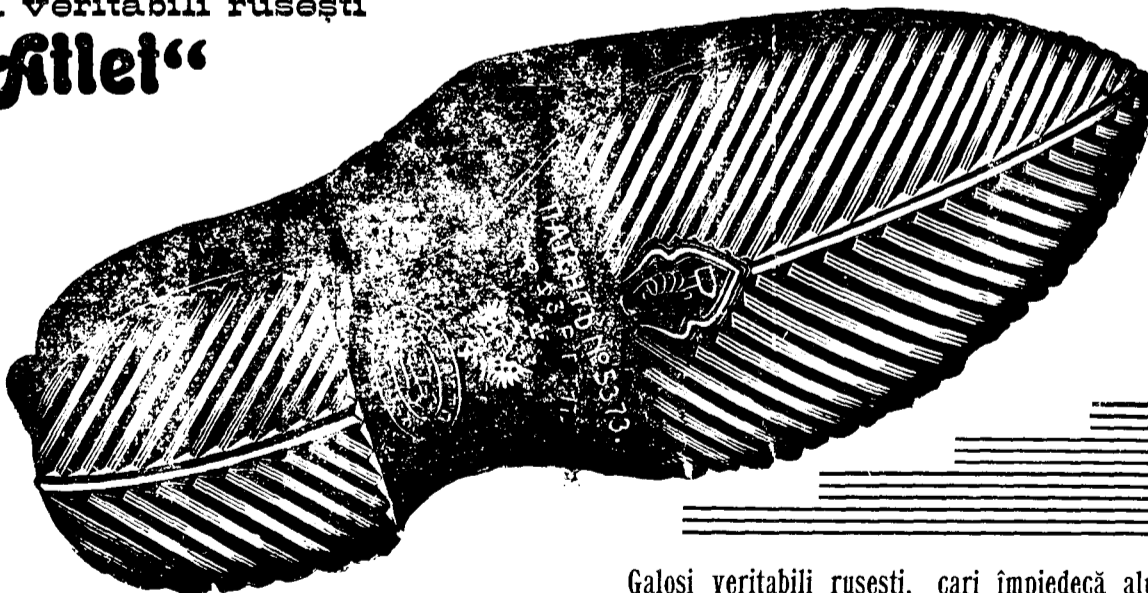
Puști de vînătorie, Tășci, gamașe, minecare, scaune purtărețe, munițiuni etc. etc.

Atențiune!

Galoși veritabili rusești

„Atlet“

Garanție deplină pentru calitate și durabilitate.

Galoși veritabili rusești, cari împiedecă alunecatul.
Patente N-rii: 6888, 8020, 18564, 5373, 3422, 2374, 18597.

Cereți pretutindeni numai galoși „Atlet“

Se pot afla la firmele:

B. Baltinester.

Gottesmann & Nadel.

O gospodărie mare,

de un complan de cca 150 fălci cu toate acareturile necesare situată în nemijlocită apropiere de calea ferată, pădri seculare, este

de vînzare

cu condițiuni foarte favorabile, fiind $\frac{1}{4}$ încărcată.

Informațiuni detaliate la redacția foii noastre.

Redacția și administrația ziarului

„Apărarea Natională“

Cernăuți
strada Stefaniei No. 13.